

2016

Høring av ekspertgruppens rapport om pliktsystemet – leveringsplikt, bearbeidingsplikt og aktivitetsplikt for noen fartøy med torskefartøyllatelse.

Høringsuttalelse fra Båtsfjord Handelsstands Fiskerigruppe

Stortinget har bedt regjeringen sette ned en kommisjon for å vurdere pliktssystemet samlet.

"Pliktssystemet" handler om leveringsplikt for noen torsketrålere, jf. forskrift av 12. september 2003 om leveringsplikt for fartøy med torsketrålattatelse, den bearbeidingsplikt som følger av forskriften ved kjøp av fangst under leveringsplikten og den aktivitetsplikten som i noen tilfeller er nedfelt som et vilkår der det er gitt dispensasjon fra deltakerlovens hovedregel om at fiskefartøy skal være eid av aktive fiskere. Regjeringen nedsatte en kommisjon (ekspertgruppe) i mai 2016. Stortinget ba regjeringen komme tilbake til Stortinget med en anbefaling basert på kommisjonens forslag høsten 2016. Ekspertgruppen overleverte sin rapport til fiskeriminister Per Sandberg 12. oktober 2016.

Båtsfjord Handelsstands Fiskerigruppe har behandlet rapporten.

Innledning

Båtsfjord Handelsstands fiskerigruppe er en forening bestående av bedrifter innen filetproduksjon, sjørelatert virksomhet og finansinstitusjoner. Foreningen ble stiftet i 1946, og består i dag av 21 medlemsbedrifter med Frank Kristiansen som Formann. Båtsfjord Handelsstands Fiskerigruppe, heretter kalt Fiskerigruppa har særlig interesse av fiskeripolitiske saker som berører Båtsfjord som samfunn spesielt og filetnæringen generelt.

Båtsfjord Handelsstands Fiskerigruppe opererer på flere arenaer, både lokalt og nasjonalt. Det er en prioritert oppgave for Fiskerigruppa å drive fiskeripolitisk arbeid bl.a. gjennom høringsuttalelser.

Foreningens formål er:

- Å ivareta og fremme de deltagende medlemmers interesse.
- Å hevde medlemmenes interesse overfor myndigheter og publikum.
- Å gi uttalelser og betenkninger på vegne av medlemmene.
- Å veilede medlemmene i spørsmål av faglig og forretningsmessig art.

Fiskerigruppa består av følgende medlemmer:

Båtsfjordbruket AS	Båtsfjord Reiseservice
Norway Seafoods AS	Embla AS
Avinor	Båtsfjord Sentralfryselager AS
A/S Radioservice	Sparebanken Nord Norge
Båtsfjord havn KF	Linken Næringshage AS
DM	OK Barents
Båtsfjord laboratorium AS	Barents Skipsservice AS
Mørenot/Dyrkorn	Seagourmet
ØFAS	Ægir AS
Liholmen Produksjon AS	Salmar Nord AS
Barents Seafood AS	

I den foreliggende sak uttaler Båtsfjord Handelsstands fiskerigruppe seg som en berørt bransjeorganisasjon.

Kontaktpersoner for Båtsfjord Handelsstand Fiskerigruppe
Ørjan Nergaard
Mobil: 947 97 000
E- post: orjan.nergaard@norwayseafoods.com

Frank Kristiansen
Mobil: 948 85 000
E-post: frank.kristiansen@batsfjordbruket.no

Båtsfjord Handelsstands fiskerigruppens bemerkninger

Pliktregimet fungerer ikke etter sine opprinnelige intensjoner. Uthulinger, kompensasjonsavtaler og omgjøring av plikter har av ulike regjeringer ført til at vi i dag har en misnøye langs kysten. Menneskene som forventet vekst gjennom pliktssystemet føler seg nå lurt og overkjørt av store selskaper som ikke bidrar til verdiskaping i deres lokalsamfunn.

Men hvordan kan en rette opp i et system som fortløpende har forandret seg over så mange år? Resultatene av denne endringen har over tid svekket landindustrien, og da norsk filetnæring. Om en rettferdig fordeling skal gjennomføres nå vil det være for sent da noen samfunn som er berørt ikke lenger har slik industri. Vil da en kompensasjon gjennom tilførsel av midler til kommunale fond være en god løsning? Fiskerigruppa mener ikke det. Vi mener at de forslag som foreligger fra ekspertgruppen ikke er en god løsning fordi:

- Auksjon av avkortede kvotefaktorer
 - Her vil de mest kapitalsterke kjøperne mest sannsynlig «vinne» alle auksjonene. Dermed vil de store aktørene på kysten få et konkurransefortrinn i den alltid pågående konkurransen om råstoffet. Med dette vil man kunne tilby en ekstra kvotebonus til fartøy og dermed sikre seg en enda større andel av råstoffet.
 - Ordningen vil ikke på noen måte tilføre mere råstoff til foredlingsindustrien jfr dagens system. Havfisk lander per i dag om lag 8.500 t ferskt råstoff til foredling på land.
- Næringsfond for kystsamfunn i Nord Norge
 - Fondet skal være til beste for kystsamfunn i Nord Norge
 - Hvilke samfunn er det som skal tilgodesees?
 - Hvem skal administrere dette fondet?
 - Skal fondsmidlene forvaltes likt fondet som ble opprettet etter at Ristonkvota ble kjøpt fri fra Sørøya? Et slikt fond vil ikke tilføre mere råstoff til kysten. Her vil vi mest sannsynlig kun oppleve at prisen på kvotene øker og volum landet fisk vil være uendret

Tilgang på råstoff er den kritiske faktoren for norsk filetnæring. Fiskerigruppa mener at dette må være hovedfokus om pliktregimet skal endres.

I Høring av "NOU 2014:16 sjømatindustrien- utredningen av sjømatindustriens rammevilkår" kom Fiskerigruppa med innspill til pliktregimet:

Leverings-, bearbeidings – og aktivitetsplikt

Hva gjelder leverings-, bearbeidings- og aktivitetsplikt mener fiskerigruppa at dette ikke skal ligge på kommunenivå. Her bør næringen gis større frihet til å velge ønsket lokalisering av produksjon, og vi mener derfor pliktene skal ligge på fylkesnivå. På denne måten vil de lønnsomme bedriftene i filetnæringen overleve, og disse bedriftene vil i mye større grad få tilgang på råstoff.

Fiskerigruppa ønsker å gjenta denne uttalelsen også i denne høringen. Båtsfjord Handelsstands Fiskerigruppe vil da få presisere at pliktregimet skal avvikles på kommunenivå og heller være gjeldende på fylkesnivå.

Mere presist så skal

- all fisk som «tilhører» fylkene landes i det fylket som konsesjonene har plikt i. Uavhengig av dette er frossent eller ferskt
- Aktivitetsplikten skal på samme måte være gjeldende på fylkesnivå, noe som muliggjør at industrien selv får finne best egnet lokalisering for foredling.